

Sürdürülebilirlik Bülteni

Eylül 2023

JCR Avrasya Derecelendirme

Ekonomik ve Analitik
Araştırmalar

Avrupa Komisyonu SKDM ile ilgili Geçiş Periyodu Sürecini Açıkladı

Avrupa Komisyonu, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) geçiş periyodu ile ilgili raporlama kural setini yayınladı. 1 Ekim 2023 tarihinde başlayacak olan geçiş periyodu 31 Aralık 2025 tarihinde sona erecek. Geçiş periyodunda ithalatçılar veya dolaylı gümrük temsilcileri aşağıdaki durumları raporlamakla yükümlü olacaklar:

- İthal edilen malların miktarları,
- Ürünlerin içerisindeki doğrudan ve dolaylı karbon emisyonları,
- Bu ürünlerden ve öncül ürünlerden kaynaklanan karbon fiyatları da dahil olmak üzere ürünlerin emisyonlarına dair karbon fiyatları.

Uygulamanın yürürlüğe girmesi ile birlikte 2023 yılının 4. çeyreğinde ithal edilen ürünlere ait raporlamaların en geç 31 Ocak 2024 tarihine kadar tamamlanması gerekmekte. Geçiş periyodundaki son rapor tarihi ise 31 Ocak 2026 olarak belirlendi.

Raporlamalar ilk etapta **çimento, demir-çelik, alüminyum, gübre, elektrik ve hidrojen** sektörlerine ait ürünleri kapsayacak.

Raporlama için gerekli adımları atmayan veya eksik/yanlış beyanda bulunduğu halde gerekli düzeltmeler için herhangi bir girişimde bulunmayan üye ülkelerin raporlanmayan her bir ton emisyon için **EUR 10** ile **EUR 50** arasında para cezasına çarptırılacakları bilgisi de Komisyon tarafından yayınlanan belgede yer aldı.

IFRS Sürdürülebilirlikle İlgili Standartlarını Yayınladı.

Haziran ayında sürdürülebilirlik raporlamasına ilişkin ilk düzenlemesini yayımlayan Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) önümüzdeki iki yıllık çalışmalarına ilişkin Gündem Öncelikleri Konusunda Bilgi Danışma Talebini yayımladı. Buna göre, yatırımcıların bilgi ihtiyaçlarına yönelik olarak dört potansiyel proje hakkındaki geri bildirimler Kurulun önümüzdeki iki yıllık süreçteki çalışma takvimini oluşturacak.

İlk üç proje sürdürülebilirlikle ilgili fırsatlar ve risklerin belirlenmesine yönelik olarak biyoçeşitlilik, ekosistem ile ekosistem hizmetleri, insan sermayesi ve insan hakları konularını kapsamakta. Dördüncü proje önerisi olarak ise Kurul, IFRS S1 ve IFRS S2'nin getirmiş olduğu gerekliliklerin ötesinde yer alan konuların finansal raporlamaya entegrasyonu üzerine bir araştırma yapılmasını önerdi.

Environmental Finance'in haberine göre ise Avrupa Sürdürülebilir Yatırım Fonu (Eurosif), sürdürülebilirliğin tüm alanlarında yapılacak düzenlemelerin gerekli olduğu konusunda çağrıda bulundu. Eurosif ayrıca biyoçeşitlilik ve sosyal konuları kapsayan ek standartların gerekli olduğunu belirtti.

EFRAG ile GRI Arasında İş Birliđi

Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu (EFRAG) ve Küresel Raporlama İnişyatifi (GRI) Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (ESRS) ile GRI Standartlarının yüksek düzeyde birlikte çalışılabilirliğe sahip olduğuna ilişkin ortak bir bildiri yayınladı.

EFRAG

European Financial Reporting Advisory Group

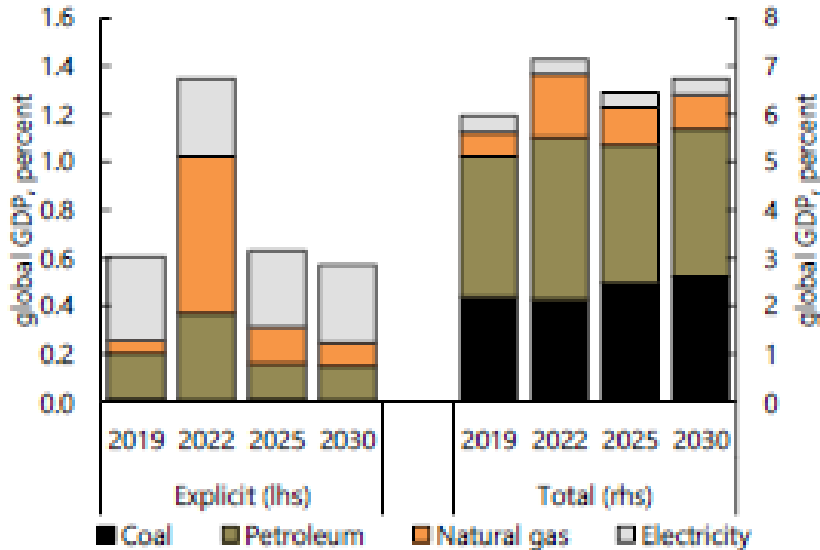

Raporlama yapan kuruluşların çifte raporlama yapmasına gerek olmayacağı, ESRS kapsamında yapılan raporlamaların GRI Standartlarını da karşılamış olarak kabul edileceği bildirildi.

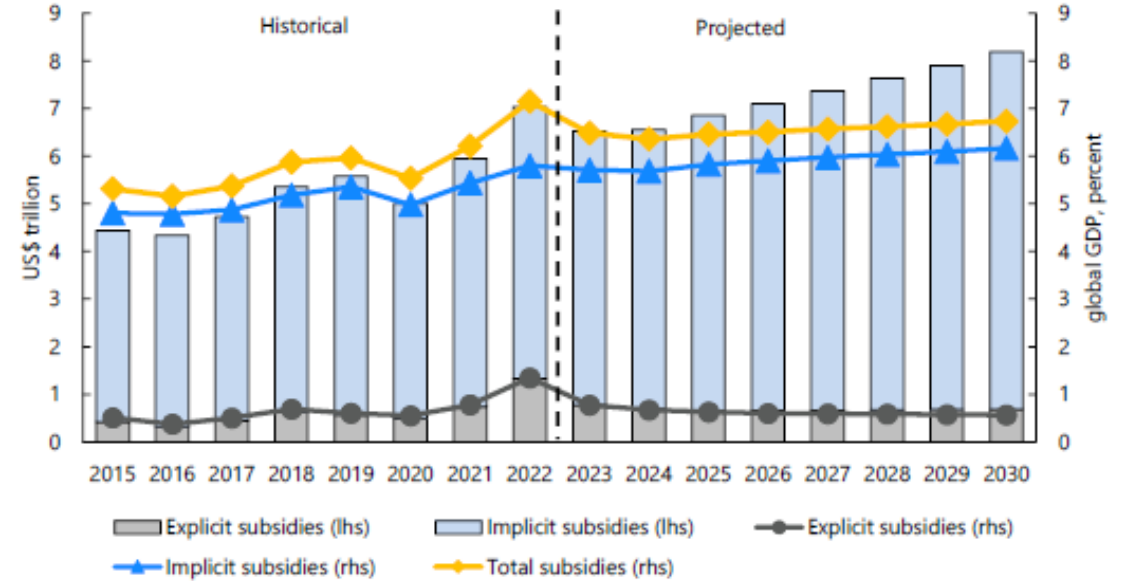
2022'de Fosil Yakıtlara USD 7 trilyon Sübvansiyon

IMF tarafından yapılan analiz 2022 yılında küresel GSYİH'nın 7.1%'ine denk düşen USD 7 trilyon tutarındaki sübvansiyonun fosil yakıt kaynaklarına aktarıldığını gösteriyor. Teşviklerle birlikte tüketicilerin USD 5 trilyon'dan daha fazla çevresel maliyeti ödemediği belirtildi. rtk maliyet olarak adlandırılan bu sübvansiyonun yanı sıra açık sübvansiyonların büyüklüğü de USD 1.3 trilyon oldu. Çalışmada teşviklerin önümüzdeki dönemde de yükselerek devam edeceği öngörülmekte.

Kaynak Türüne Göre Sübvansiyonlar

Küresel Fosil Yakıt Sübvansiyonları

Teşviklerin fosil yakıt türüne göre dağılımında en yüksek payı petrol ürünleri alırken, kömür ikinci sırada, doğal gaz üçüncü sırada yer aldı. Son sırada ise elektrik yer aldı. Petrol rnlerinin toplam teşvik içerisindeki payı 47% olurken kömürün payı 30% düzeyinde.

Kaynak: IMF JCR-ER

IMO İklim Stratejisini Açıkladı

Birleşmiş Milletler Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) sera gazı salınımına ilişkin iklim stratejisini açıklamasının ardından deniz taşıtlarının karbon yoğunluklarının derecelendirilecek olması taşımacılarla şirketleri karşı karşıya getirdi.

Taşımacılar özellikle fosil yakıtlar ve yüksek emisyonlu ürünlerin taşınmasının deniz araçlarının derecelendirmelerini düşüreceğini ve kendilerini finansal kayıplara uğratacağını düşünmekte. Karşılaşılabilecek finansal zararların ise gemileri kiralayan şirketler tarafından karşılanmasını talep etmekte.

Türkiye Biyoçeşitlilik Zirvesi Ev Sahipliğinden Çekildi

Birleşmiş Milletler (BM) Biyoçeşitlilik Sözleşmesi 16. Taraflar Konferansına (COP16) ev sahipliği yapacak olan Türkiye Şubat ayında yaşanan deprem sebebiyle ev sahipliğinden çekildi. İki yılda bir yapılan konferansın yeni ev sahibi ise henüz belli değil. Aday ülkeler arasında Fransa, İngiltere, İsviçre ve İspanya bulunuyor.

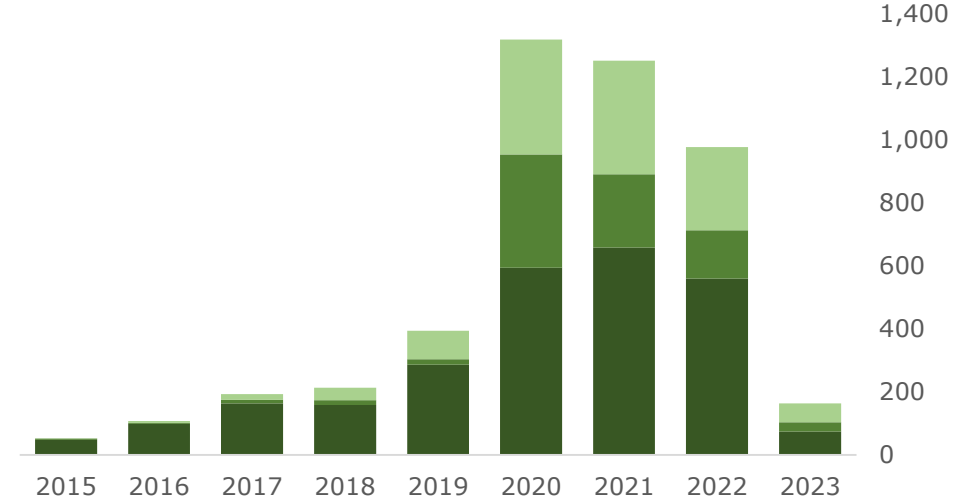
Convention on
Biological Diversity

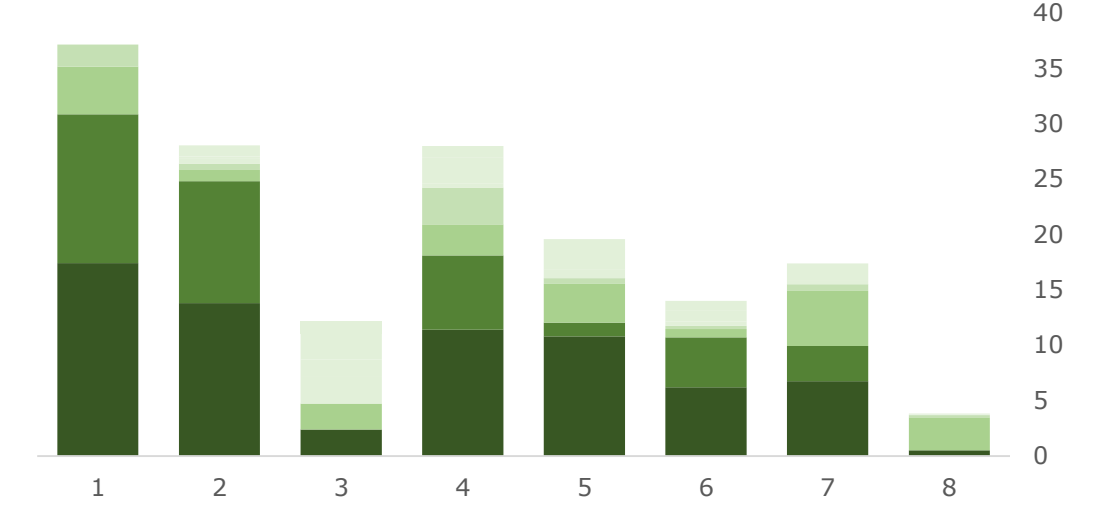
Bu yılki konferansta denizlerin ve kara alanlarının korunması ve ekosistemin devamlılığının sağlanması konusunda anlaşmaya varılması beklenmekte.

Sürdürülebilir Tahvil Piyasası

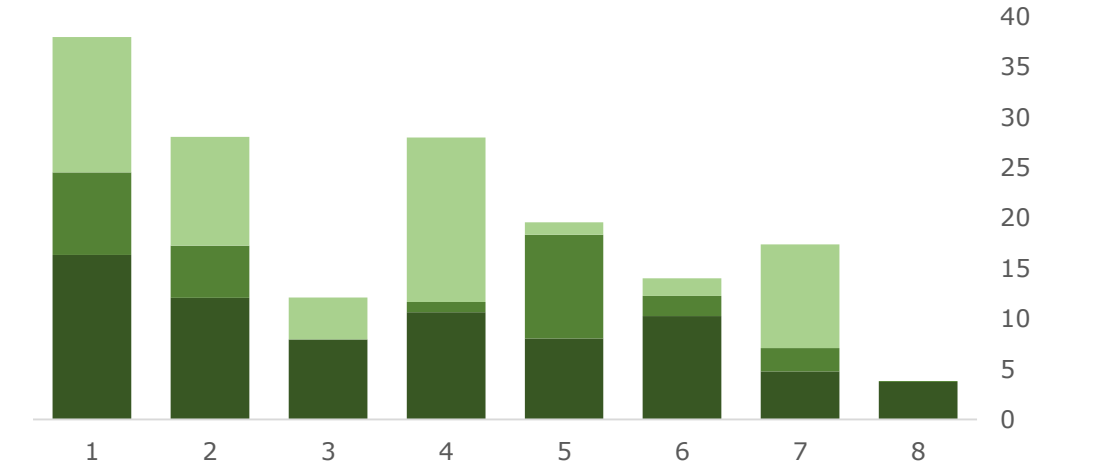
Sürdürülebilir Tahvil İhraçları
Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

2023 Yılı Aylık Sürdürülebilir Tahvil İhracınının Sektörel Dağılımı
Finans Resmi Kurumlar Teknoloji İmalat Sanayi Diğer (Milyar USD)

2023 Yılı Aylık Sürdürülebilir Tahvil İhraçları
Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

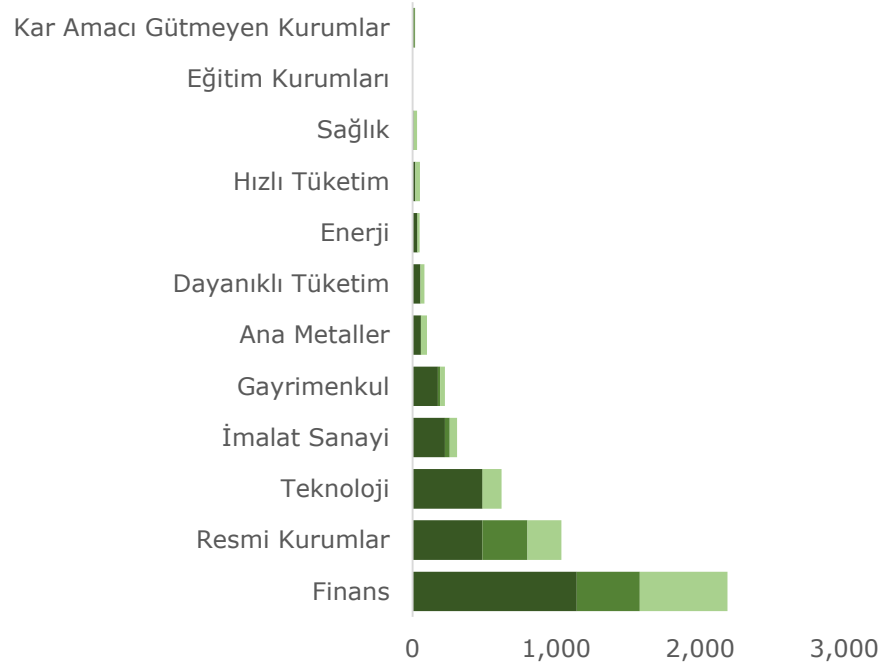

Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Sürdürülebilir Tahvil Piyasası

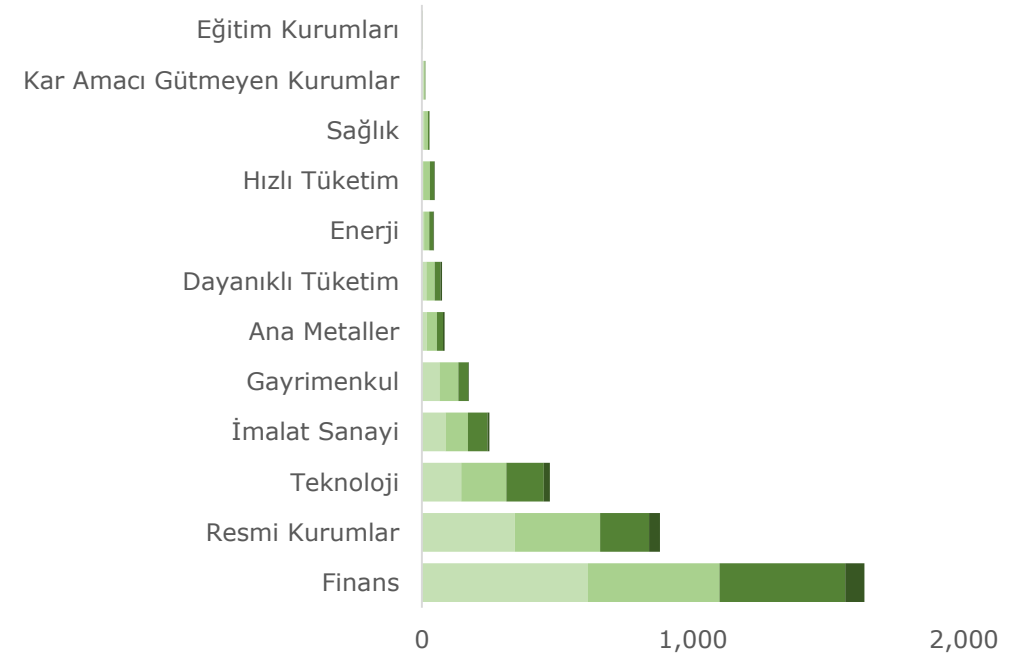
2006-2023 Dönemi Sürdürülebilir Tahvil İhracı Sektör-Tahvil Dağılımı

Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

2020-2023 Dönemi Sürdürülebilir Tahvil İhracı Sektör-Yıl Dağılımı

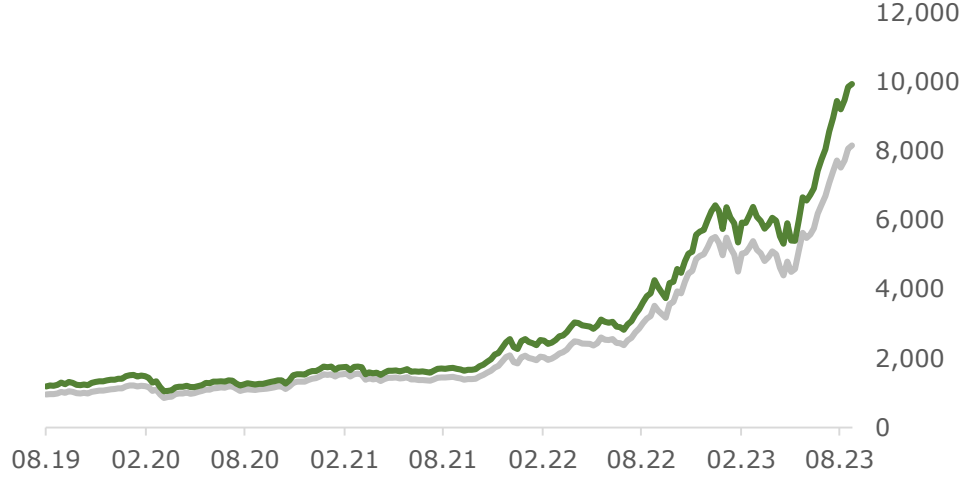
2023 2022 2021 2020 (Milyar USD)

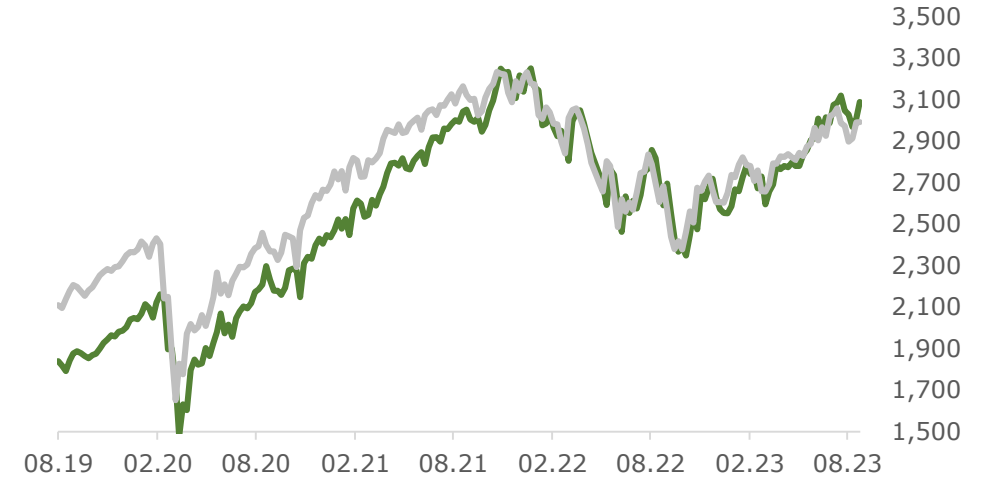
Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Sürdürülebilirlik Endeksleri

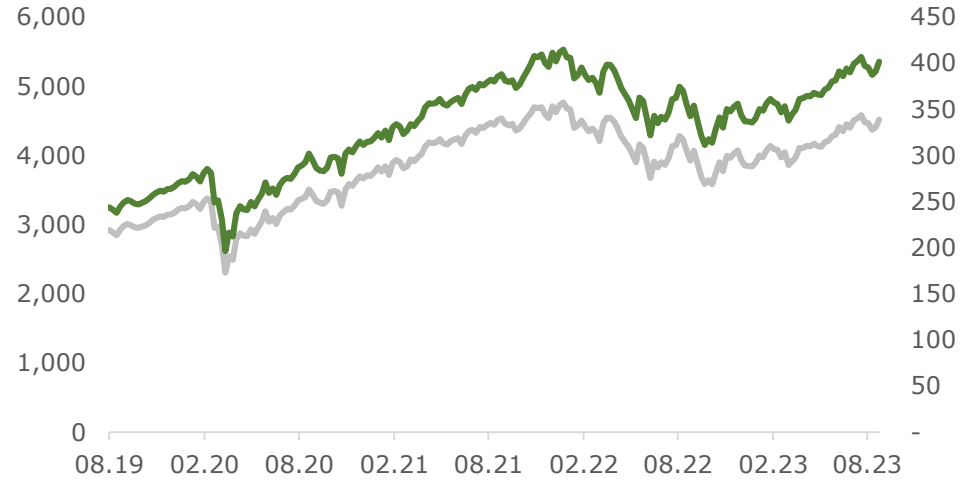
BIST Sürdürülebilirlik Endeksi
BIST100

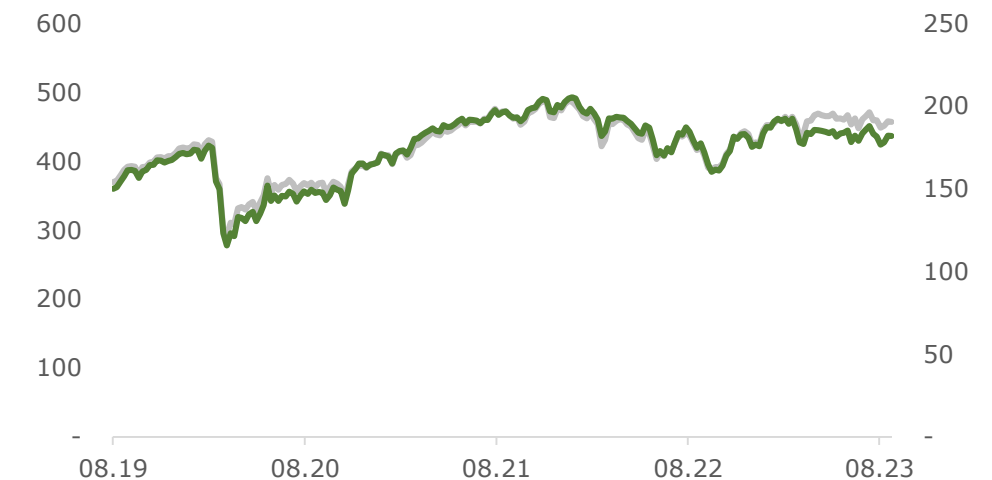
KLD400 Sosyal Endeksi
MSCI Global Endeks

SP500 Sürdürülebilirlik Endeksi (Sağ Eksen)
SP500 Endeksi (Sol Eksen)

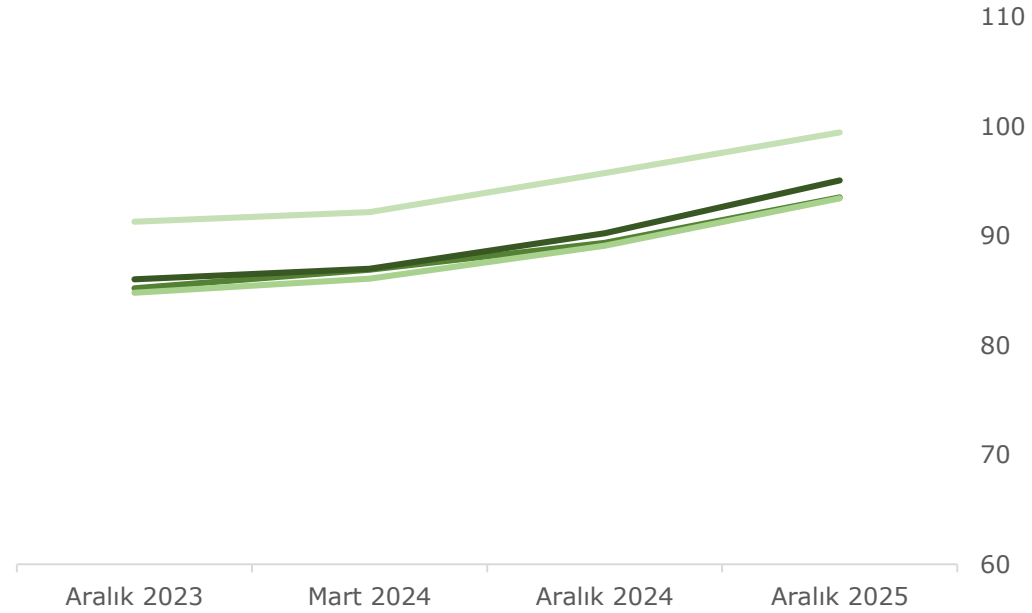

Stoxx Global ESG Liderleri Endeksi (Sağ Eksen)
STOXX600 Endeksi (Sol Eksen)

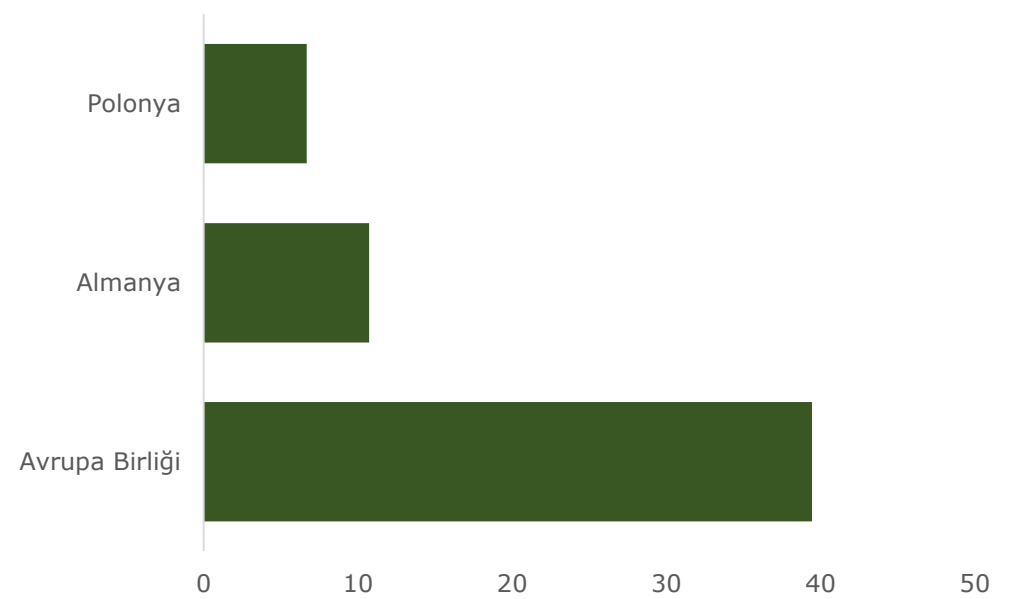

Karbon Piyasası

Karbon sertifika fiyatları 85 USD/t seviyesinin üzerinde
31Ağustos 2023 24 Ağustos 2023 24 Temmuz 2023 24 Mayıs 2023

Önümüzdeki 1 ay içinde ihale edilecek olan karbon sertifikası miktarı 57 milyon ton düzeyinde.
İhale Edilecek Karbon Sertifikası (Ton/EUR)

Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Ekonomik ve Analitik Araştırmalar

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.

Maslak Mah.
Tařyoncası Sok.
No:1/F F2 Blok Kat:2
34485 Sarıyer/İstanbul
Türkiye

info@jcrer.com.tr
Tel +90 212 352 56 73-74
Faks +90 212 352 56 75

www.jcrer.com.tr

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř. tarafından hazırlanan rapor, kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgilerin kullanımıyla hazırlanmıştır ve yalnızca bilgilendirme amacı taşımaktadır. Rapor, herhangi bir finansal enstrümanın alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlamak için hazırlanmamıştır ve bu şekilde yorumlanmamalıdır. Rapor, JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu hazırlayan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmelerini yansıtmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu raporda yer alan bilgilerin doğruluğunu garanti etmemekte olup, bu rapor ve içinde yer alan bilgilerde değişiklik yapma hakkını saklı tutmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan sorumlu değildir. Bu rapor üzerinde JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin telif hakkı bulunmaktadır ve JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin yazılı izni olmadan herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır.